Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Violeta Chisilița)
Dosarul nr. 3r-134/24 (2-23056920-02-3r-04042024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

30 mai 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de SRL „Amid-Auto" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Amid-Auto" împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>

La 19 aprilie 2023, SRL „Amid-Auto" a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la 15 februarie 2023 a recepționat de la Biroul Vamal Centru procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023, conform căruia s-a stabilit în sarcina petiționarei obligații vamale suplimentare în mărime de 42 298,79 lei. Nefiind de acord cu actul administrativ nominalizat, la 23 februarie 2023 SRL „Amid-Auto" a formulat o cerere prealabilă în adresa Biroului Vamal Centru, care prin decizia Biroului Vamal Centru nr.28/24-3526 din 24 februarie 2023 s-a respins ca neîntemeiată.

Consideră reclamantul că atât procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02- R din 25.01.2023, cât și decizia Biroului Vamal Centru nr.28/24-3526 din 24 februarie 2023 sunt ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi anulate de instanța de judecată din următoarele circumstanțe și motive:

Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 întocmit de Biroul Vamal Centru, în urma controlului efectuat de organul vamal, SRL „Amid-Auto" i-au fost recalculate obligații vamale în mărime de 42 298,79 lei. Din conținutului procesului-verbal s-a constatat că, SRL „Amid-Auto" a importat de la PPH „Parys" Sp.ZOOO din Polonia, mărfuri (preparate de lustruit pentru caroserii; preparate pentru spălarea pielii, preparate tensioactive; ceară pentru piele; agenți organici de suprafață,

neionici, preparate pentru dezodorizare” - marca „Parys”) cu valoarea statistică totală de 664 913,51 lei, beneficiind de scutirea achitării taxelor vamale în baza dovezilor de origine aplicate pe facturi invoce nr. 1/FE/MG1/2020 din 1303.2020, 29/FE/MGG/2020 din 10.04.2020, 53/FE/MGG/2020 din 19.06.2020, 68FE/MGG/2020 din 09.07.2020, 96/FE/MGG/2020 din 02.09.2020 și l/FE/MGG/2021 din 12.01.2021.

Conform răspunsului autorității vamale a Poloniei nr.0601-IGC.4331.10.202l.SS din 27.09.2021 a fost comunicat autorității vamale din Republica Moldova că, exportatorul nu a furnizat dovezi suficiente care să ateste originea preferențială a mărfurilor, și respectiv aceste mărfuri nu sunt de origine preferențială UE. Acest pretins răspuns a statului Polonez nici nu a fost tradus de autoritatea vamală a RM, pentru a putea fi pus în discuție conținutul acestuia, precum și pentru a justifica inițierea unui careva control și a impune noi obligații pecuniare în sarcina importatorului SRL „Amid-Auto”. Atrage atenția asupra conținutului răspunsului autorității vamale a Poloniei din 27.09.2021 că declarațiile vamale prezentate de importatorul SRL „Amid-Auto” autorității vamale a RM sunt autentice, însă argumentul autorității vamale a Poloniei din 27.09.2021 precum că nu au fost prezentate dovezi suficiente care să demonstreze originea preferențială a mărfurilor din facturile invoice a fost reținut de autoritatea vamală a RM drept un obiect de sesizare pentru efectuarea unui control ulterior în privința importatorului SRL „Amid-Auto”.

Menționează reclamanta că, conform art.202^2 Cod vamal, „(1) Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. ”

Iar, conform art.202^2 alin.(5) Cod vamal, ” în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale. ”

Reclamantul apreciază acțiunile și actele emise de autoritatea vamală ca fiind arbitrare și ilegale, din motiv că circumstanțele descrise, în lipsă de unor motive serioase nu pot constitui temei pentru revizuirea tratamentului preferențial acordat importatorului SRL „Amid-Auto” de către însăși autoritatea pârâtă, Biroul Vamal Centru. Or, aceste declarații a unei alte autorități vamale străine (ale unui alt stat) nu constituie altceva decât o părere personală și subiectivă asupra aprecierii unor acte prezentate de importatorul SRL „Amid-Auto” în procesul validării declarațiilor de import. Aceasta deoarece, Biroul Vamal Centru s-a expus deja asupra declarațiilor vamale și actelor aferente prezentate de SRL „Amid-Auto”, inclusiv în partea acordării tarifului preferențial 200, prin acceptarea și validarea declarațiilor vamale de import nr.2070I026724 din 23.03.2020; 2070I033481 din 21.04.2020; 2070I053392 din 24.06.2020; 2070I061847 din 16.07.2020; 2070I081627 din 08.09.2020 și 2080I01679 din 18.01.2021. Iar autoritatea vamală Poloneză nu a prezentat careva acte, documente noi, care finalmente ar expune circumstanțe noi, de care nu a cunoscut autoritatea vamală a RM, decât niște aprecieri și păreri, ceea ce presupune că activitatea autorității publice contravine principiului securității juridice.

Astfel, fiecare stat în parte prin intermediul autorităților vamale urmează să aprecieze existența sau inexistența condițiilor de acordare a tratamentului tarifar preferențial importatorului, la caz codul de preferință 200, potrivit propriilor sale convingeri și urma studierii actelor prezentate de importatori în vamă, în aceste circumstanțe, în lipsa apariției unor noi documente ce ar demonstra dovezi contrare ale originii mărfurilor importate de SRL „Amid-Auto", efectuarea controlului și reverificare a declarațiilor vamale prin excluderea retroactivă a tratamentului preferențial acordat importatorului „Amid-Auto" SRL constituie abuzuri grave ale autorității vamale, ce au ca efect subminarea activității economice ale întreprinderilor.

Or, SRL „Amid-Auto" la importul mărfurilor conform declarațiilor vamale de import nr.2070I026724 din 23.03.2020; 2070I033481 din 21.04.2020; 2070I053392 din 24.06.2020; 2070I061847 din 16.07.2020; 2070I081627 din 08.09.2020 și 2080I01679 din 18.01.2021 s-a ghidat de prevederile legii și a prezentat toate actele de care dispune pentru a demonstra proveniența mărfurilor sale, ținând cont și de valoarea unui import ce nu trebuie să depășească suma de 6 000 euro. Însăși, autoritatea pârâtă în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale și a deciziei cu privire la cererea prealabilă invocă art.31 alin.(2) din Apendicele I la Convenția PEM: "Pentru a asigura o aplicare corespunzătoare a prezentului protocol, părțile își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, pentru verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, a declarațiilor de origine și a exactității informațiilor furnizate în documentele respective.„

De asemenea, menționează că autoritatea pârâtă face referire la prevederile art.241 alin.(3) al Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997 "în cazul în care se pune la îndoială autenticitatea declarației pe factură a mărfii/declarația de origine a mărfii sau a datelor și informațiilor ce se conțin în aceasta, autoritatea vamală este în drept să se adreseze organizațiilor specializate ale țării menționate ca țară de origine a mărfii, pentru a obține date și informații suplimentare sau precizări".

Reglementări similare se găsesc și în pct. 96, 97 al Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, care prevede că, "96. In cazul în care, pentru stabilirea situației de fapt în procesul reverificării declarației vamale sunt necesare date și documente ce pot fi obținute de la autoritățile vamale ale altor țări, în baza acordurilor și convențiilor de cooperare vamală, funcționarii vamali responsabili de reverificarea declarațiilor vamale propun inițierea unei cereri de asistență administrativă internațională prin intermediul subdiviziunii de specialitate din cadrul aparatului central al Serviciului Vamal. Pentru declarațiile la care există o asemenea cerere de asistență vamală sau de altă natură, necesară determinării stării de fapt, reverificarea declarației vamale se va finaliza după recepționarea răspunsului de la instituțiile respective. 97. Documentele, înscrisurile și informațiile obținute în baza acordurilor sau convențiilor internaționale de cooperare vamală constituie mijloace de probă pentru fundamentarea constatărilor în cadrul unui proces de reverificare a declarațiilor vamale. "

Astfel, autorităților vamale străine le sunt delegate împuterniciri de a oferi suport la stabilirea autenticității actelor prezentate de către importatorul național, și nicidecum de a stabili pertinența și suficiența / insuficiența actelor de origine, potrivit regimului preferențial aplicat de importator în procesul vămuirii mărfurilor. Iar noțiunile operate de legiuitor date, documente, informații nu pot fi asimilate cu părerile, opiniile, sugestiile autorităților vamale străine, precum s-a interpretat în speță.

Mai mult ca atât, în procesul-verbal de control nr.06.23/02-R din 25.01.2023 organul de control nu indică care acte suplimentare urmează a fi dobândite și prezentate organului vamal, în cazul în care insistă asupra insuficienței acestora, în sensul demonstrării originii mărfurilor importate de SRL ,,Amid-Auto". În aceste circumstanțe, organul de control vamal s-a limitat doar la o reapreciere a actelor prezentate în vamă de importatorul SRL ,,Amid-Auto" și la aplicarea sancțiunilor pecuniare, prin majorarea plăților vamale. Aceste circumstanțe exclud o transparență în activitatea de control al organelor vamale și au ca efect dezorientarea agenților economici în activitatea desfășurată, datorită imprevizibilității acțiunilor de postvămuire ale organului vamal . Or, mărfurile importate de agentul economic SRL ,,Amid-Auto" în anul 2020 și anul 2021 au obținut un sinecost și au fost comercializate consumatorilor potrivit acestui coeficient, iar acțiunile de control ulterior ale autorității vamale (fără temei) prejudiciază considerabil agentul economic.

Atrage atenția reclamantul că, nu a fost informată în prealabil despre inițierea controlului ulterior, sub forma reverificării declarațiilor vamale și respectiv nu i s-a cerut cel puțin careva explicații sau prezentare de probe suplimentare pentru a justifica tratamentul preferențial acordat acesteia de către însăși autoritatea pârâtă, însă, în cererea prealabilă reclamanta a solicitat autorității vamale acordarea unui termen pentru a dobândi acte suplimentare pentru a demonstra proveniența și originea mărfurilor potrivit declarațiilor vamale de import nr.2070I026724 din 23.03.2020; 2070I033481 din 21.04.2020; 2070I053392 din 24.06.2020; 2070I061847 din 16.07.2020; 2070I081627 din 08.09.2020 și 2080I01679 din 18.01.2021 de la exportatorul polonez PPH „ Parys" SP.Z.O.O. SRL ,,Amid-Auto" și-a oferit disponibilitatea de a coopera cu organul de control vamal ulterior pentru elucidarea circumstanțelor legate de proveniența mărfurilor, pentru a demonstra repetat corectitudinea beneficierii de tratamentul preferențial, circumstanțe care însă pot fi demonstrate prin oferire unui termen suplimentar pentru interpelarea informațiilor de rigoare de la agentul economic exportator, și implicit a statului exportator Polonia.

Astfel, în urma adresărilor efectuate de reclamanta SRL ,,Amid-Auto" către exportatorul Polonez PPH „Parys" SP.Z.O.O. s-au dobândit alte acte suplimentare ce confirmă originea europeană a mărfurilor importate de SRL ,,Amid-Auto".

Potrivit art.202^9 alin.(6) Cod vamal,,,Rezultatele controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declarației vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislație. "

Cu referire la termenul înaintării prezentei acțiuni reclamantul invocă prevederile art.209 alin.(2) Cod administrativ. Or, Decizia Biroului Vamal Centru nr.28/24-3526 din 24 februarie 2023 prin care s-a respins cererea prealabilă nu conține nici o informație cu privire la exercitarea căilor de atac.

Solicită, SRL ,,Amid-Auto" anularea ca fiind ilegal procesul-verbal de reverificarea a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 întocmit de Biroul Vamal Centru și anularea deciziei Biroului Vamal Centru cu privire la cererea prealabilă nr. 28/24-3526 din 24.02.2023.

<u>Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024, în temeiul art. 207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea formulată de către SRL „Amid Auto" împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 întocmit de

Biroul Vamal Centru și deciziei Biroului Vamal Centru emisă la soluționarea cererii prealabile.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 20 martie 2024, SRL ,,Amid-Auto" a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, recurentul a menționat că, după cum rezultă din acțiunea depusă, obiect al acțiunii îl reprezintă anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 și a deciziei Biroului Vamal Centru din 24.02.2023.

Instanța de fond în motivarea soluției de declarare a inadmisibilității acțiunii formulate de SRL ,,Amid-Auto" a reținut, că: " … procesul- verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 perfectat de Biroul Vamal Centru nu reprezintă act administrativ individual fiind catalogat ca operațiune administrativă, care nu produce efecte juridice de sine stătător."

Recurenta nu este de acord cu aprecierea instanței de fond. Or, în conținutul procesului-verbal de control (reținut de instanța de fond ca un act preparatoriu) a fost indicat faptul că, „Procesul-verbal respectiv, poate fi contestat la Biroul Vamal Centru în termenul prevăzut la art. 216 alin. (8) Codul Fiscal al Republicii Moldova, Legea nr.1163- XIIIdin 24.04.1997, cu modificările ulterioare. "

Astfel, legalitatea procesului-verbal de control nu poate fi verificată și nu se poate limita doar prin exercitarea unei căi de atac interne, denumită procedura prealabilă. În acest caz, ultima fiind pasibilă de a fi contestată în ordinea generală a contenciosului administrativ.

O asemenea concluzie rezultă din prevederile art. 19 Cod administrativ, care prevede că, „Cererea prealabilă este instituția care ofera o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative." De asemenea, conform art. 209 Cod administrativ, " (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nuprevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul codpentru soluționarea acesteia;"

În acord cu norma citată, recurenta menționează că, chiar dacă procesul-verbal de control nu s-ar contesta individual și ar constitui un act preparatoriu (după cum s-a reținut de instanța de fond) în situația în care, însăși autoritatea publică a examinat cererea prealabilă și s-a expus asupra motivelor invocate de petiționar consideră că posibilitatea unei acțiuni în justiție împotriva acesteia decizii cu privire la cererea prealabilă - nu poate fi exclusă.

Mai mult ca atât, deși întreaga procedură de control ulterioară se finisează prin adoptarea unei decizii de regularizare, totuși procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 conține cele mai importante caracteristici ale unui act administrativ individual, și care în opinia SRL ,,Amid-Auto" este pasibil de a fi contestat separat. Aceasta deoarece, în conținutul procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 sunt indicate și recalculate obligații vamale în sarcina " SRL ,,Amid-Auto" în sumă de 42 298,79 lei.

Tot în context, subliniază recurenta că, în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 nu sunt stabilite careva penalități de întârziere, fiind indicat în conținutul acestuia că, suplimentar, conform art. 129 alin. (2^2) Cod vamal, art. 228 Cod fiscal va fi recalculată majorarea de întârziere în dependență de data întocmirii Deciziei de Regularizare.

În același timp, conform art. 15 Cod administrativ, „(1) Operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. (2) Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.”

Din analiza acestor argumente conchide SRL „Amid-Auto” că acest document are un caracter obligatoriu destinatarului SRL „Amid-Auto” și urmează a fi executat imediat și neîntârziat de aceasta, pentru a fi evitată calcularea penalităților.

Astfel că, acest document litigios de la adoptare naște obligații și sancțiuni destinatarului căruia i se adreseaza, prin urmare deține forță juridică și nu poate fi asimilat unui simplu act preparatoriu sau unei simple operațiuni administrative.

Conform art.202^{9} alin.(6) Cod vamal, "Rezultatele controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declarației vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislație. ”

Tot în context, consideră irelevante și inaplicabile speței prevederile art. 127^{13} Cod vamal, potrivit căruia (1) Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal. (3) Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.” Or, aceste reguli de contestare a deciziei de regularizare vizează alte proceduri vamale, reglementate de un alt capitol separat din Codul vamal, denumit Calcularea drepturilor de import și drepturilor de export, plata lor. Respectiv, la acest capitol nu sunt prevăzute întocmirea a careva procese-verbale de control, precum la caz.

În mod similar, în secțiunea 29^{1} din Codul vamal este reglementată o procedură vamală de control, în care nu este prevăzut expres necesitatea contestării deciziei de regularizare, utilizându-se prevederi generale în materie de contestare a actelor administrative, care nu exclude calea prealabilă (precum a fost exercitată) și calea judiciară de contestare a actelor administrative.

În lumina celor expuse supra, solicită admiterea recursului, anularea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.</u>

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar reține că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024 a fost contestată cu recurs la data de 20 martie 2024.

Totodată se atestă că, SRL „Amid-Auto” a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cazei denotă cu certitudine faptul că, conform programului de activitate al secției control ulterior pentru anul 2023, au fost supuse controlului prin reverificare,

declarațiile vamale perfectate de SRL „Amid Auto”, nr. 2070 I 026724 din 23.03.2020; 2070 I 033481 din 21.04.2020; 2070 I 053392 din 24.06.2020; 2070 I 061847 din 16.07.2020; 2070 I 081627 din 08.09.2020; 2080 I 01679 din 18.01.2021, pentru stabilirea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial (f.d.120 dosar administrativ)

În rezultatul reverificării Biroul Vamal Centru a perfectat procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25 ianuarie 2023 (f.d. 78 dosar administrativ)

La 23 februarie 2023, SRL ”Amid Auto” s-a adresat cu cerere prealabilă privind contestarea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023. (f.d. 96-98 dosar administrativ)

Drept rezultat al examinării cererii prealabile, Biroul Vamal Centru a emis răspunsul nr. 28/24-3526 din 24 februarie 2023, prin care a fost comunicat reclamantului că informațiile prezentate prin cererea prealabilă nu pot modifica constatările rezultate, deoarece pe acest subiect cu referire la originalitatea mărfurilor, s-a expus organul vamal al țării exportatoare. Totodată, reclamantului i s-a explicat, că în temeiul prevederilor Codului Vamal, va fi emisă decizia de regularizare prin care vor fi recalculate obligațiile vamale. (f.d. 100-102 dosar administrativ)

La 10 martie 2023 Biroul Vamal Centru a emis decizia de regularizare nr. 398 prin care societății reclamate i-au fost impuse spre plată obligații vamale în sumă totală de 42298, 79 lei. (f.d.105-119 dosar administrativ)

La 19 aprilie 2023, SRL „Amid-Auto” a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal prin care a solicitat anularea ca fiind ilegal procesul-verbal de reverificarea a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 întocmit de Biroul Vamal Centru și anularea deciziei Biroului Vamal Centru cu privire la cererea prealabilă nr. 28/24-3526 din 24.02.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024, în temeiul art. 207 alin.(2) lit. e) Cod administrative, s-a declarat inadmisibilă acțiunea formulată de către SRL „Amid Auto” împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 întocmit de Biroul Vamal Centru și deciziei Biroului Vamal Centru emisă la soluționarea cererii prealabile.

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că, procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 perfectat de Biroul Vamal Centru nu reprezintă act administrativ individual, fiind catalogat ca operațiune administrativă, care nu produce efecte juridice de sine stătător.

În condițiile cauzei, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, apreciază ca fiind neîntemeiate concluzile instanței enunțate supra, cît și încheierea instanței de fond din 05 martie 2024, din considerentele ce succed.

Conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, **actul administrativ individual** este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.**

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e), f) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208;

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, obiect al prezentei acțiuni îl reprezintă verificarea legalității procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 perfectat de Biroul Vamal Centru.

Instanța de fond a catalogat actul respectiv ca fiind operațiune administrativă, făcînd referire în acest sens la prevederile art. 15 Cod administrativ, care prevede că, operaţiunile administrative sînt manifestările de voinţă sau activităţile autorităţilor publice care nu produc ca atare efecte juridice.

Instanța de recurs nu poate fi de acord cu poziția instanței de fod expusă supra, or, potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 perfectat de Biroul Vamal Centru, s-a indicat expres că: *„Procesul-verbal respectiv, poate fi contestat la Biroul Vamal Centru în termenul prevăzut la art. 216 alin. (8) Codul Fiscal al Republicii Moldova, Legea nr.1163- XIII din 24.04.1997, cu modificările ulterioare. "*

Art. 216 alin. (8) Codul Fiscal prevede că, contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiţii adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui şi să semneze actul de control fiscal, chiar şi în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de pînă la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

Completul judiciar reiterează că, potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice**, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

La caz, în conținutul procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023 perfectat de Biroul Vamal Centru au fost recalculate obligații vamale în sarcina SRL „Amid-Auto” în sumă de 42 298,79 lei. Prin urmare actul menționat produce nemijlocit efecte juridice față de SRL „Amid-Auto”.

Conform art.202^9 alin.(6) Cod vamal, rezultatele controlului ulterior prin audit postvămuire sau reverificarea declarației vamale pot fi contestate de către persoana controlată, în conformitate cu procedurile stabilite de legislație.

În speță, se reține că, la 23 februarie 2023, SRL ”Amid Auto” s-a adresat cu cerere prealabilă privind contestarea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.06.23/02-R din 25.01.2023. (f.d. 96-98 dosar administrativ)

Drept rezultat al examinării cererii prealabile, Biroul Vamal Centru a emis răspunsul nr. 28/24-3526 din 24 februarie 2023, prin care a fost comunicat reclamantului că informațiile prezentate prin cererea prealabilă nu pot modifica constatările rezultate, deoarece pe acest subiect cu referire la originalitatea mărfurilor, s-a expus organul vamal al țării exportatoare. Totodată, reclamantului i s-a explicat, că în temeiul prevederilor Codului Vamal, va fi emisă decizia de regularizare prin care vor fi recalculate obligațiile vamale. (f.d. 100-102 dosar administrativ)

Astfel, manifestînd dezacordul cu răspunsul primit, SRL „Amid-Auto” întemeiat a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune. Or, verificarea legalității actului administrativ nu se finalizează doar cu examinarea cererii prealabile de către autoritatea publică.

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei. Iar potrivit art. 3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Astfel, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează a admite recursul declarat de SRL „Amid-Auto" şi de a anula încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024, cu restituirea cauzei, în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D e c i d e:

Recursul declarat de SRL „Amid-Auto" , **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2024, **cu restituirea cauzei, în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată,**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,

Judecătorul	/semnat/	Mîra Ghenadie
Judecătorii	/semnat/	Dașchevici Grigore
	/semnat/	Bostan Angela